

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

навчальної дисципліни «Правове забезпечення логістики»
обов'язкових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Логістика

За темою № 6 - Правове забезпечення діяльності автомобільного транспорту.

Харків 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 23.09.21 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 22.09.21 № 2

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 22.09.21 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління, протокол від
31.08.2021 № 1

Розробники: викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст
вищої категорії, викладач-методист Хиль Л.П.

Рецензенти:

1. Викладач циклової комісії соціально-гуманітарних дисциплін, викладач
вищої категорії, викладач-методист Кременчуцького льотного коледжу
Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат
політологічних наук Матета О.А.
2. Декан факультету права, гуманітарних і соціальних наук Кременчуцького
національного університету імені Михайла Остроградського доктор
педагогічних наук, професор Поясок Т.Б.

План лекцій:

1. Поняття автомобільного транспорту
2. Склад автомобільного транспорту
3. Автомобільні дороги
4. Види автомобільних доріг
5. Правові основи діяльності автомобільного транспорту
6. Організація перевезень пасажирів, багажу та пошти автомобільним транспортом

Рекомендована література:

Основна

1. Корнєєв Ю. В. Транспортне право України: Навч. посіб. / Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 168 с.
2. Гаєвець М.В. Транспортне право: Навч. посіб. / М.В.Гаєвець, І.В.Горіславська, Ю.С. Канарик, Л.О. Панькова, Н.А. Поліно, О.П. Світличний – К.; ЦП «КОМПРИНТ», 2015. – 368 с.

Додаткова

3. Булгакова І.В., Клепікова О.В. Транспортне право України: підручник /І.В Булгакова, О.В Клепікова. - К.: Прецедент, 2011. – 344 с.
4. Водний кодекс України від 06.06.1995р. №213/95 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
5. Воздушные перевозки: Нормативные акты. Комментарии и рекомендации. Судебная практика. Образцы документов / автор-составитель Б.Л. Елисеев. – 464 с. (Серия «Юридические справочники»).
6. Гіжевський В.К., Демський Е.Ф., Мілашевич А.В. Транспортне право України, підручник [для студ. юрид. спец. вищих нвч. закладів] - К.: Атіка, 2012. 2-ге вид., допов. і переробл. – 330 с.
7. Господарський кодекс України від від 16.01.2003 №436-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
8. Європейська угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів. - Міжнародний документ від 30.09.1957р. (Женева) (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
9. Закон України «Про автомобільний транспорт» від 05.04.2001 №2344-III (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

10. Закон України «Про залізничний транспорт» від 04.07.1996 № 273/96-ВР (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
11. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 №1775-III (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
12. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 01.07.2004 №1961-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
13. Закон України «Про перевезення небезпечних вантажів» від 06.04.2000 №1644-III (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
14. Закон України «Про стандартизацію» від 17.05.2001 №2408-III (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
15. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 №85/96-ВР (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
16. Закон України «Про транзит вантажів» від 20.10.1999 №1172-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
17. Закон України «Про транспорт» від 10.11.1994 № 232/94-ВР (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
18. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність» від 01.07.2004 №1955-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
19. Кодекс торговельного мореплавства України від від 23.05.1995 №176/95-ВР (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
20. Конвенция для унификации некоторых правил, касающихся международных воздушных перевозок, Варшава, 12.10.1929г. (с учетом изменений внесенных Протоколом от 28.09.1955г., Гаага). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aerolan.com.ua/publ/35-1-0-55>.
21. Конвенції про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень 1999р. - Міжнародний документ від 28.05.1999 // Офіційний вісник України від 15.05.2009 - 2009р., № 33, / №100, 2008, ст.3295 /, стор. 169, ст.1163, код кту 46552/2009.
22. Конвенція ООН по зобов'язанню операторів транспортних терміналів в міжнародній торгівлі. – Міжнародний документ від 1991р. (Відень). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
23. Конвенція ООН про міжнародні мультимодальні перевезення вантажів. – Міжнародний документ від 1980р. (Женева). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

24. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів. – Міжнародний документ від 19.05.1956р. (ратифіковане СРСР 1 серпня 1986р.). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
25. Конвенція про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів і багажу. – Міжнародний документ від 09.10.1997р. (ратифікована Україною законом №581 – XIV від 08.04.1999р.). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
26. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944р. - Міжнародний документ від 07.12.1944 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
27. Конституція України (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
28. Левковець П.Р., Марунчик В.С. Міжнародні перевезення і транспортне право: Навчальний посібник. – 3-тє вид., випр. та доп. – К.: Арістей, 2005. – 292 с.
29. Митний кодекс України від 12.12.1991 №1970-XII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
30. Повітряний кодекс України від від 04.05.1993 №3167-XII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
31. Татарчук І.В. Транспортне право України. ТОВ «Центр учбової літератури», 2016, 304 с.
32. Транспортне право України: підручник для студентів ВНЗ / М.Л.Шелухін, О.І.Антонюк, В.О.Вишнівецька та ін.; за ред. М.Л.Шелухіна. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 896 с.
33. Угода про принципи формування спільного транспортного простору і взаємодії держав–учасниць співдружності незалежних держав у галузі транспортної політики. Міжнародний документ від 09.10.1997р. (ратифікована Україною законом № 1126-XIV від 06.10.1999р.). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
34. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 №435-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

35. Офіційний портал Верховної Ради України: Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>

Текст лекції

1. Поняття автомобільного транспорту

Вперше у світі залізниці з'явилися на початку XIX століття у зв'язку з розвитком великої промисловості. У 1821 р. відкривається I англійська залізниця, а 27 вересня 1825 року в Англії відкрит рух на лінії Стоктон - Дарлінгтон довжиною 56 км. У 1832 році у Франції з'явилася перша залізниця між Ліоном і Сент Ет'еном довжиною 58 км., а 09.10.1836 р. відкрилась перша залізниця у Росії (Петербург - Царське Село - Павловськ). 04.11.1861 р. вперше по українській землі проїхав пасажирський поїзд "Ярослав" з Відня до Львова. Першими залізницями в Україні стали Балаклавська Залізниця (1855 р.), Перемишль - Львів (1861 р.) на заході та Одеса - Балта (1865 р.) на півдні країни. Вже з 1868 р. почали будуватися багато інших залізниць.

Автомобільні перевезення почалися з винайденням автомобілів. Ідея створення автомобіля з'явилась одночасно з ідеєю парової машини. Перше і невіддале здійснення цієї ідеї належить французькому артилеристу Кюньо (1769 р.). У 1781 р. вийшла перша модель (розвивала швидкість - 10-12 км/год), але дорожні паровози не знайшли подальшого розповсюдження. Широке застосування автомобілів як транспортного засобу розпочалося після створення двигуна внутрішнього згорання (1801 р.).

У 1885-1886 рр. в Німеччині Готлаб Даймер встановив бензиновий двигун на триколісний автомобіль, який і вважається родоначальником сучасного автомобіля. Велике значення для широкого використання автомобілів внесла поява пневматичних шин (1880 р.)

У 90-ті роки XIX століття в США, Англії, Франції та Німеччині було розпочато промислове виробництво автомобілів, а епохою розвитку автомобілів необхідно рахувати 1894 р., коли в Парижі редакція "Petit Journal" провела змагання автомобілів. В подальшому у провідних капіталістичних країнах регулярно проводилися автомобільні перегони, завдяки яким покращувалися їхні характеристики.

Перший у світі автобус з двигуном внутрішнього згорання, який працював на бензині був збудований у Німеччині у 1894-1895 роках на заводі "Бенц". Він вміщував 8 пасажирів і їздив по 15-ти кілометровій дорозі між містами Зиген, Нетфен і Дойц.

Можливим місцем виникнення маршрутних таксі є США, приблизно 1910-ті роки.

У Росії перший автобус з двигуном внутрішнього згорання був збудований у Санкт-Петербурзі у 1903 році на фабриці "Фрезе". Автобус мав одноциліндровий мотор і міг розвивати швидкість до 15 км/год. Як громадський транспорт, автобус у Росії почав використовуватися з червня 1907 року у місті Архангельськ. У це місто був привезений автобус німецької марки НАГ. Він був розрахований на 25 пасажирів. А 11 листопада 1907 року перший пасажирський автобусний маршрут був відкритий у м. Санкт-

Петербург.

На початку XX ст. промислове виробництво автомобілів було розпочато і в Російській імперії.

В Україні на початку XX ст. перший автомобіль з'явився в Одесі, а потім декілька приватних автомобілів іноземного виробництва - в Києві. Вже в 1902 році Київською міською думою була прийнята обов'язкова постанова "Про Порядок пасажирського і вантажного руху по місту Києву на автомобілях". В 1904 р. в Києві створено елітний клуб автолюбителів. В 1906 р. відкрилось автобусне сполучення на маршруті Київ - Житомир, на якому працювали два автобуси на 12 і 16 пасажирів. В один кінець пасажирів діставалися за 5-6 годин, а проїзна плата складала 5 карбованців, а вже з травня 1910 р. почали працювати автобусні маршрути Київ - Рівне (через Житомир), Кам'янець-

Подільський - Проскурів (теперішній Хмельницький), Київ - Чернігів, в липні 1911 р. - маршрути по Київ-Брестському шосе.

Таким чином, можна вважати, що розвиток Автомобільного Транспорту розпочався з кінця XIX - початку XX століття. В Україні є кілька підприємств, що здійснюють випуск автомобілів, але вони потребують державної підтримки.

Переваги автомобільного транспорту *наступні*:

- висока маневреність, завдяки якій швидко здійснюється передислокація транспортних засобів;
- можливість використання в будь-яких видах сполучення;
- менші в порівнянні із залізничним транспортом капіталовкладення при малих пасажиропотоках і невеликих відстанях перевезень.

Недоліки автомобільного транспорту:

- наступні: велика собівартість перевезень (вища, ніж на інших видах транспорту); велика забрудненість навколишнього природного середовища (приблизно 80% забруднень від усіх видів транспорту);
- низький рівень безпеки руху і висока аварійність. (За 2015 р. - відбулося 134193 ДТП, з яких - 25365 з потерпілими (загибло - 3970, травмовано - 31467. На 01.12.2017 р. загибло більше 3000. Див. «Дзеркало тижня», № 46, с. 6 від 02.12.2017 р.).

Автомобільний транспорт - самий мобільний із всіх існуючих видів транспорту. Практично на кожному підприємстві, установі та організації, у кожній 3-й сім'ї є автотранспорт. Згідно реєстрації АТЗ. 1991 р. - 3.600 тис., 2011 р. - 6.900,5 тис. (див. "Дзеркало тижня" № 29 за 2011 р.).

Щоденно автобуси перевозять приблизно 8 млн. пасажирів.

Міжнародне сполучення існує з 16 країнами Європи.

Основна **функція автомобільного транспорту** - повне задоволення потреб економіки і населення в автоперевезеннях (див. ст. 3 Статуту автомобільного транспорту УРСР (далі - Статут АТ УРСР).

Згідно п. 2 ст. 1 Закону України "Про Автомобільний транспорт", **автомобільний транспорт** - галузь транспорту, яка забезпечує задоволення

потреб населення та суспільного виробництва у перевезеннях пасажирів та вантажів автомобільними транспортними засобами.

Автомобільний транспортний засіб - колісний транспортний засіб (автобус, вантажний та легковий автомобіль, причіп, напівпричіп), який використовується для перевезення пасажирів, вантажів або виконання спеціальних робочих функцій (див. п. 3 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Автобус - транспортний засіб, який за своєю конструкцією та обладнанням призначений для перевезення пасажирів з кількістю місць для сидіння більше ніж дев'ять з місцем водія включно (див. п. 7 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Автомобіль - колісний транспортний засіб, який приводиться в рух джерелом енергії, має не менше чотирьох колес, призначений для руху безрейковими дорогами і використовується для перевезення людей (чи) вантажів, буксирування транспортних засобів, виконання спеціальних робіт (див. п. 7 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Автомобіль вантажний - автомобіль, який за своєю конструкцією та обладнанням призначений для перевезення вантажів (див. п. 5 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Автомобіль легковий - автомобіль, який за своєю конструкцією та обладнанням призначений для перевезення пасажирів з кількістю місць для сидіння не більше ніж дев'ять з місцем водія включно (див. п. 6 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Причіп - транспортний засіб без власного джерела енергії, пристосований для буксирування автомобілем (див. п. 49 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Напівпричіп - причіп, вісь (осі) якого розміщено позаду центра мас транспортного засобу (за умови рівномірного завантаження) і який обладнано зчипним пристроєм, що забезпечує передачу горизонтальних і вертикальних зусиль на інший транспортний засіб, що виконує функції тягача (див. п. 37 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

2. Склад автомобільного транспорту

До складу Автомобільного Транспорту входять (див. ст. 30 Закону України “Про транспорт”).

- автовокзалів і автостанцій - 900;
- автомостів - 16000.

Згідно ст. 19 Закону України “Про Автомобільний транспорт” за своїм призначенням транспортні засоби поділяються на:

1. Транспортні засоби загального призначення.
2. Транспортні засоби спеціалізованого призначення.
3. Транспортні засоби спеціального призначення.

Транспортний засіб загального призначення - транспортний засіб, не обладнаний спеціальним устаткуванням і призначений для перевезення пасажирів або вантажів (автобус, легковий автомобіль, вантажний

автомобіль, причіп, напівпричіп з бортовою платформою відкритого або закритого типу) - (див. п. 58 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Транспортний засіб спеціалізованого призначення - транспортний засіб, який призначений для перевезення певних категорій пасажирів чи вантажів (автобус для перевезення дітей, інвалідів, пасажирів певних професій, самоскид, цистерна, сідельний тягач, фургон, спеціалізований санітарний автомобіль екстреної медичної допомоги, автомобіль інкасації, ритуальний автомобіль тощо) та має спеціальне обладнання (таксі, броньований, обладнаний спеціальними світловими і звуковими сигнальними пристроями тощо) - (див. п. 59 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Транспортний засіб спеціального призначення - транспортний засіб, призначений для виконання спеціальних робочих функцій (для аварійного ремонту, автокран, пожежний, автобетономішалка, вишка розвідувальна чи бурова на автомобілі, для транспортування сміття та інших відходів, технічна допомога, автомобіль прибиральний, автомобіль-майстерня, радіологічна майстерня, автомобіль для пересувних телевізійних і звукових станцій тощо) - (див. п. 60 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Відповідно до ст. 12 Статуту АТ УРСР для здійснення перевезень АТП повинні мати **рухомий склад**.

3. Автомобільні дороги

Згідно ч. 2 ст. 1 Закону України “Про автомобільні дороги”, **автомобільна дорога** - лінійний комплекс інженерних споруд, призначений для безперервного, безпечного та зручного руху транспортних засобів.

Згідно ч. 4 ст. 1 Закону України “Про автомобільні дороги”, **вулиця** - автомобільна дорога, призначена для руху транспорту і пішоходів, прокладання наземних і підземних інженерних мереж у межах населених пунктів.

4. Види автомобільних доріг

(див. ст. 5 Закону України “Про автомобільні дороги”)

1. Автомобільні дороги загального користування (див. ст. 7-15 Закону України “Про автомобільні дороги”).

1.1. Автомобільні дороги державного значення.

А) Міжнародні - суміщені з міжнародними транспортними коридорами та міжнародними автомагістралями категорії Є.

Разом - 9269,9км. До міжнародних автомобільних доріг належать дороги, що суміщаються з міжнародними транспортними коридорами та/або входять до Європейської мережі основних, проміжних, з'єднувальних автомобільних доріг та відгалужень, мають відповідну міжнародну індексацію і забезпечують міжнародні автомобільні перевезення.

Б) Національні - з'єднують м. Київ з обласними центрами та містами державного підпорядкування. Разом - 6801,3км. До національних

автомобільних доріг належать автомобільні дороги, що суміщені з національними транспортними коридорами і не належать до міжнародних автомобільних доріг, та автомобільні дороги, що з'єднують столицю України - місто Київ, адміністративний центр Автономної Республіки Крим, адміністративні центри областей, місто Севастополь між собою, великі промислові і культурні центри з міжнародними автомобільними дорогами.

В) Регіональні - з'єднують дві або більше областей між собою.
До

регіональних автомобільних доріг належать автомобільні дороги, що з'єднують дві або більше областей між собою, автомобільні дороги, що з'єднують основні міжнародні автомобільні пункти пропуску через державний кордон, морські та авіаційні порти міжнародного значення, найважливіші об'єкти національної культурної спадщини, курортні зони з міжнародними та національними автомобільними дорогами.

Г) Територіальні - між обласними центрами та центрами районів, містами обласного підпорядкування. До територіальних автомобільних доріг належать автомобільні дороги, що з'єднують адміністративні центри Автономної Республіки Крим і областей з адміністративними центрами районів, містами обласного значення, міста обласного значення між собою, а також автомобільні дороги, що з'єднують з дорогами державного значення основні аеропорти, морські та річкові порти, залізничні вузли, об'єкти національного і культурного надбання та курортного і природно-заповідного фонду, автомобільні пункти пропуску міжнародного та міждержавного значення через державний кордон.

Всього автомобільних доріг державного значення - 16071,2 км. Перелік доріг державного значення, у тому числі їх ділянок, що суміщаються з вулицями міст та інших населених пунктів і фінансуються з державного бюджету, затверджує Кабінет Міністрів України один раз на три роки.

1.2. Автомобільні дороги місцевого значення.

А) Обласні - з'єднують адміністративні центри районів між собою, та з адміністративними центрами сільських населених пунктів району.

До обласних автомобільних доріг належать автомобільні дороги, що з'єднують адміністративні центри районів між собою та адміністративними центрами сільських населених пунктів району, залізничними станціями, аеропортами, річковими портами, пунктами пропуску через державний кордон і місцями відпочинку.

Б) Районні - з'єднують адміністративні центри сільських населених пунктів з іншими в межах району До районних автомобільних доріг належать автомобільні дороги, що з'єднують адміністративні центри сільських населених пунктів з іншими населеними пунктами у межах району, інші населені пункти між собою, з підприємствами, об'єктами культури, іншими дорогами загального користування.

2. Вулиці і дороги міст та інших населених пунктів (див. ст. 16-21 Закону

України "Про автомобільні дороги").

2.1. Магістральні дороги (безперервного руху та регульованого руху).
 2.2. Магістральні вулиці загальноміського значення (безперервного руху та регульованого руху).

2.3. Магістральні вулиці районного значення.

2.4. Магістральні вулиці місцевого значення.

3. Відомчі (технологічні) автомобільні дороги (див. ст. 22-24 Закону

України “Про автомобільні дороги”).

4. Автомобільні дороги на приватних територіях (див. ст. 25-26 Закону України “Про автомобільні дороги”). Планується в 2017 р. відкрити приватну дорогу Київ - Бориспіль.

Згідно ч. 2 ст. 21 Закону України “Про дорожній рух”, автомобільні дороги, вулиці крім загального користування поділяються на відомчі (технологічні автомобільні) дороги та приватні.

Згідно ст. 14 Закону України “Про дорожній рух”, *Учасниками дорожнього руху* є особи, які використовують Автомобільні дороги, вулиці, залізничні переїзди або інші місця, призначені для пересування людей та перевезення вантажів за допомогою транспортних засобів.

До учасників дорожнього руху належать:

1. Водії транспортних засобів.
2. Пасажири транспортних засобів.
3. Пішоходи (див. ст. 17 Закону України “Про дорожній рух”).
4. Велосипедисти (див. ч. 1-2 ст. 19 Закону України “Про дорожній рух”).
5. Погоничі тварин (див. ч. 3 ст. 19 Закону України “Про дорожній рух”).

Згідно ст. 15 Закону України “Про дорожній рух” право на управління транспортними засобами надається:

1. З 16 р. - мототранспортними засобами і мотоколясками.
2. З 18 р. - автомобілями, колісними тракторами, самохідними машинами, сільськогосподарською технікою.
3. З 19 р. - автомобілями з причепами або напівпричепами, великогабаритних, великовагових і небезпечних вантажів.

4. З 21 р. - автобусами, трамваями і тролейбусами.

Повноваження суб'єктів управління Автомобільним транспортом (див. ст. 6 Закону України “Про Автомобільний транспорт”)

1. Верховна Рада України (див. ч. 1 ст. 6 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

2. КМУ - здійснює державне регулювання діяльності Автомобільним транспортом відповідно до своїх повноважень (див. ч. 2 ст. 6 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

3. Міністерство інфраструктури (див. ч. 3 ст. 6 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

4. Укртрансбезпека (державна служба України з безпеки на транспорті (АТ, МЕТ, ЗТ, МТ, РТ) - див.5.2.

5. Укравтодор - Державне агенство автомобільних доріг України. Сфера діяльності - дорожнє господарство. Очолює Голова, якого призначає і звільняє з посади КМУ за поданням Прем'єр-Міністра України, внесеним на підставі пропозиції Міністра інфраструктури. Має двох заступників, у тому числі першого.

6. ДАІ МВС України.

7. Рада Міністрів АРК та обласні державні адміністрації (див. ч. 8 ст. 6

Закону України "Про Автомобільний транспорт").

8. Органи місцевого самоврядування (див. ч. 9 ст. 6 Закону України "Про Автомобільний транспорт").

9. АТП - основна ланка автотранспортної галузі. Це Юридичні Особи, які діють на основі Статуту АТУ. Головне завдання АТП - здійснення перевезень пасажирів, багажу і пошти (див. ст. 12 Закону України "Про транспорт"; ст. 7 Статуту АТУ).

10. **Укртрансінспекція України** (Указ Президента див. 4.3.) - Юридична Особа, очолює Голова, який призначається на посаду за поданням Прем'єр-Міністра України, внесеним на підставі пропозицій Міністра Інфраструктури та звільняється Президентом. Має 2-х заступників, у тому числі 1-го першого, які призначаються на посади за поданням Прем'єр-Міністра України, внесеними на підставі пропозицій Голови Укртрансінспекції України, погоджених з Міністром Інфраструктури та звільняються з посад Президентом. Для вирішення найважливіших питань діяльності Автомобільного транспорту утворюється колегія Укртрансінспекції у складі її Голови, його заступників та керівників структурних підрозділів.

Основні функції: 1. Участь у роботі конкурсних комітетів, що проводять

конкурси на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

2. Видає відповідно до законодавства Ліцензії на право провадження господарської діяльності надання послуг з перевезень пасажирів і вантажів Автомобільним транспортом загального користування.

11. Основні пункти: Основні завдання; до покладення на неї завдань з метою організації діяльності; права; Голова Укртрансінспекції України.

5. Правові основи діяльності Автомобільного транспорту

Автомобільно транспортне право є однією зі складових транспортного права - це правовий інститут Транспортного права.

Згідно ст. 3 Закону України "Про Автомобільний транспорт" - "Законодавство про Автомобільний транспорт" - правове регулювання діяльності Автомобільного транспорту здійснюється за допомогою правових норм, що містяться в таких нормативно-правових актах:

1. Закон України “Про транспорт”.

Розділ І “Загальні положення” - розглянули при вивченні Залізничного Транспорту.

ст. 30 “Автомобільний транспорт і його склад” - вже розглянули раніше. ст. 31 “Землі автомобільного транспорту та дорожнього господарства”.

2. Основні закони.

2.1. Закон України “Про Автомобільний транспорт”

(05.04.2001 р., 23.02.2006 р.)

Структура Закону України “Про Автомобільний транспорт”

Розділ І - Загальні положення організації та діяльності автомобільного транспорту (ст. 1-34).

Розділ ІІ - Внутрішні перевезення пасажирів (ст. 35-46).

Розділ ІІІ - Внутрішні перевезення вантажів (ст. 47-52).

Розділ ІV - Міжнародні перевезення пасажирів і вантажів (ст. 53-59).

Розділ V - Відповідальність перевізників за порушення законодавства про Автомобільний транспорт (ст. 60).

Розділ VI - Прикінцеві Положення (без ст.).

2.2. Закон України “Про дорожній рух” (30.06.1993 р).

Структура Закону України “Про дорожній рух”

Розділ І - Загальні положення (ст.1-3).

Розділ ІІ - Компетенція КМУ, законодавчої і виконавчої влади АРК, обласних, міських, районних та інших місцевих рад, міністерств, інших центральних органів державної

виконавчої влади та об'єднань (ст. 4-13).

Розділ ІІІ - Права та обов'язки учасників дорожнього руху (ст. 14-20).

Розділ ІV - Автомобільні дороги, вулиці (ст. 21-28).

Розділ V - Транспортні засоби (ст. 29-37).

Розділ VI - Стандартизація та нормування організації дорожнього руху (ст. 38-41).

Розділ VII - Планування та фінансування заходів щодо забезпечення безпеки дорожнього руху (ст. 42-44).

Розділ VIII - Медичне забезпечення безпеки дорожнього руху (ст. 45-48).

Розділ IX - Охорона навколишнього природного середовища (ст. 49-50). Розділ X - Контроль у сфері дорожнього руху (ст. 51-52-1).

Розділ XI - Відповідальність за порушення законодавства про дорожній рух (ст. 53).

Розділ XII - Міжнародні угоди (ст. 54).

2.3. Закон України “Про автомобільні дороги” (08.09.2005 р).

Визначає правові, економічні, організаційні та соціальні засади забезпечення функціонування автомобільних доріг, їх будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг.

Структура Закону України “Про Автомобільні дороги”

Розділ І - Загальні положення (ст. 1-6).

Розділ II - Автомобільні дороги загального користування (ст. 7-15).
 Розділ III - Вулиці і дороги міст та інших населених пунктів (ст. 16-21).
 Розділ IV - Відомчі (технологічні) Автомобільні дороги (ст. 22-24). Розділ V - Автомобільні дороги на приватних територіях (ст. 25-26). Розділ VI - Платні Автомобільні дороги (ст. 27-31).

Розділ VII - Користування Автомобільними дорогами (ст. 32-39).

Розділ VIII- Функціонування будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг (ст. 40-42).

Розділ IX - Стандартизація будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг (ст. 43-44).

Розділ X - Охорона довкілля у процесі будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг (ст. 45-48).

Розділ XI - Відповідальність за порушення законодавства про автомобільні дороги (ст. 49).

Розділ XII - Прикінцеві положення (без ст.).

3. Статут Автомобільного транспорту УРСР (27.06.1969 р.)
 Постанова Ради Міністрів УРСР “Про Статут Автомобільного транспорту УРСР”, № 401.

Структура Статута Автомобільного транспорту УРСР

Розділ I - Загальні положення (ст. 1-11).

Розділ II - Рухомий склад, автомобільні шляхи, спорудження і устаткування для організації перевезень вантажів і обслуговування пасажирів (ст. 12-27).

Розділ III - Планування і організація перевезень вантажів (ст. 28-74).

Розділ IV - Перевезення пасажирів, багажу і пошти (ст. 75-97).

Розділ V - Прокат легкових автомобілів (ст. 98-100).

Розділ VI - Тарифи та розрахунки за перевезення (ст. 101-105).

Розділ VII -Пряме змішане сполучення за участю інших видів транспорту (ст. 108-124).

Розділ VIII-Транспортно-експедиційні операції і послуги, які виконуються підприємствами, установами та організаціями Автомобільним транспортом загального користування (ст. 125-126).

Розділ IX - Відповідальність Автотранспортних підприємств, установ та організацій, вантажовідправників, вантажоотримувачів і пасажирів, а також громадян, що користуються автомобілями на умовах прокату, акти, претензії та позови (ст. 127-170).

Розділ X - Контроль за роботою Автомобільного транспорту (ст. 171).

4. Укази Президента України.

4.1. Про заходи щодо підвищення ефективності управління дорожнім господарством України. № 1056 від 08.11.2001 р. (створено Укравтодор).

4.2. Про заходи, щодо посилення безпеки пасажирських перевезень Автомобільним транспортом. № 570 від 20.05.2004 р. (утворено у складі Мінінфраструктури Головну державну інспекцію на Автомобільному транспорті).

4.3. Про Положення про Державну інспекцію України з безпеки на

наземному транспорті (Укртрансінспекція). № 387 від 06.04.2011 р.

5. Постанови Кабінету Міністрів України.

5.1 Про затвердження Положення про Державну інспекцію України з безпеки на наземному транспорті. № 299, від 17.07.2014 р. Укртрансінспекція є центральним органом виконавчої влади. Реалізує державну політику з питань безпеки на АТЗК, МЕТ, ЗТ.

Структура Постанови

п. 3. Основні завдання;

п. 4. Відповідно до покладених на неї завдань; п. 5. З метою організації своєї діяльності: п. 10. Очолює Голова; п. 11. Права Голови.

5.2. Про затвердження Положення про Державну інспекцію України з безпеки на транспорті. № 103, від 11.02.2015 р.

Укртрансбезпека є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику з питань безпеки на наземному транспорті та сфері безпеки на МТ і РТ.

Структура Постанови

п. 4. Основні завдання;

п. 5. До покладених на неї завдань;

п. 6. З метою організації своєї діяльності:

п. 7: Має право;

п. 11. Очолює Голова. Призначає і звільняє КМУ за поданням Прем'єр-Міністра;

п. 12. Статус Голови.

п. 13. Має двох заступників. Одного з них - першого.

5.3. Про затвердження Положення про Державну службу автомобільних доріг України. (Укравтодор). № 628 від 16.04.2007 р.

5.4. Про Положення про ДАІ МВС.

№ 341 від 14.04.1997 р. Встановлює основні завдання і права ДАІ МВС.

5.5. Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту. № 176 від 18.02.1997 р.

Визначає порядок здійснення перевезень пасажирів та їх багажу автобусами, таксі, легковими автомобілями на замовлення, а також обслуговування пасажирів на автостанціях і є обов'язковими для виконання організаторами регулярних перевезень, замовниками транспортних послуг, автомобільними перевізниками, автомобільними самозайнятими перевізниками, персоналом Автомобільного транспорту, автостанціями та пасажирями.

Структура Постанови

Розділ I - Загальні Положення (ст. 3 - Порядок організації перевезень пасажирів і багажу АТ здійснює Мінінфраструктури. Розділ II - Перевезення автобусами.

Розділ IV - Перевезення на таксі та легкових автомобілях на замовлення.

Розділ V - Організація роботи автостанцій, продаж та переоформлення проїзних документів.

Розділ VI - Права та обов'язки учасників транспортного процесу.

5.6. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування. № 1081 від 03.12.2008 р.

Цей порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автомобільному маршруті загального користування.

Структура Постанови Загальна частина - п. 1-13.

Визначення на конкурсних засадах підприємства (організації) для здійснення функцій робочого органу - п. 14-21.

Утворення та основні засади діяльності конкурсного комітету з визначення автомобільних перевізників - п. 22-27.

Оголошення про проведення конкурсу на визначення автомобільного перевізника - п. 28.

Подання документів для участі у конкурсі - п. 29-39.

Проведення конкурсу та визначення переможця - п. 40-56.

Фінансування проведення конкурсу та розгляд спорів - п. 57-67.

5.7. Про затвердження Порядку здійснення державного контролю на автомобільному транспорті загального користування № 1567 від 08.11.2006 р.

5.8. Про правила дорожнього руху № 1306 від 10.10.2001 р. Встановлює єдиний порядок дорожнього руху на всій території України.

5.9. Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів № 1388 від 07.09.1998 р. Встановлює єдиний на території України порядок державної реєстрації та обліку.

5.10. Про затвердження Положення про порядок видачі посвідчення водія та допуску громадян до керування транспортними засобами № 340 від 08.05.1993 р.

6. Накази Мінінфраструктури.

6.1. Про затвердження порядку організації перевезень пасажирів та багажу Автомобільним транспортом № 480 від 15.07.2013 р. Розроблені згідно з Постановою КМУ "Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту". № 176 від 18.02.1997 р. (див.5.5.).

1. Загальні положення.
  2. Обстеження та облаштування маршрутів.
  3. Складання розкладу руху.
  4. Виконання підготовчої інформаційної роботи перед відкриттям маршруту.
  5. Вивчення попиту населення на пасажирські перевезення.
  6. Підготовка та проведення обстеження пасажиропотоків
- Додатки 1-23.

6.2. Про затвердження Правил перевезень вантажів Автомобільним транспортом в Україні.

№ 363 від 14.10.1997 р. Визначає права, обов'язки і відповідальність власників (перевізників) та вантажовідправників і вантажоодержувачів (замовників).

Структура наказу

1. Терміни та поняття.
2. Загальні відомості про вантажі.
3. Правила укладення договорів.
4. Страхування вантажів.
5. Правила упакування вантажів.
6. Правила визначення ваги вантажів.
7. Правила маркування вантажів.
8. Правила вантаження і розвантаження вантажів.
9. Правила пломбування вантажів.
10. Правила приймання вантажів для перевезення.
11. Правила оформлення документів на перевезення.

Всього 29 пунктів.

Додатки 1-22. В одному з них - Примірний договір про перевезення вантажів АТ у міському та міжміському сполученні.

6.3. Про затвердження Типового положення про Систему управління безпекою руху на Автомобільному транспорті (на всіх рівнях - Міністерство - підприємство). № 877 від 12.11.2003 р.

6.4. Про затвердження Типового технологічного процесу надання послуг пасажирських автостанцій та автовокзалів № 565 від 28.08.2001 р. Надання послуг пасажирських автостанцій та автовокзалів організовується згідно з вимогами технологічного процесу, який розробляється власниками автостанцій з урахуванням цього Типового технологічного процесу.

Структура наказу

1. Загальні положення.
2. Організація продажу квитків.
3. Організація диспетчерського управління.
4. Інформаційне забезпечення.
5. Організація руху дорожніх транспортних засобів і пішоходів.
6. Організація надання побутових послуг.
7. Порядок укладення договорів і проведення розрахунків за надані послуги.

6.5. Про затвердження Типових форм квитків на проїзд пасажирів і перевезення багажу Автомобільним транспортом на маршрутах загального користування № 503 від 25.05.2006 р. Затверджує типові форми квитків на проїзд пасажирів на маршрутах загального користування: міжміських, міжміських та міжнародних, приміських, міських; типові форми квитків на перевезення багажу на маршрутах загального користування: міжміських, приміських.

6.6. Про затвердження Положення про робочий час і час відпочинку

водіїв колісних транспортних засобів. № 340 від 07.06.2010 р.

6.7. Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирів АТ. № 1175 від 17.11.2009 р.

6. Організація перевезень пасажирів, багажу та пошти автомобільним транспортом

Регламентується наступними нормативно-правовими актами:

1. Закон України “Про Автомобільний транспорт” (ст. 7, 42-46, 53).
2. Статут АТ УРСР (Розділ ІУ, ст. 78-81) - перевезення пасажирів, багажу та пошти.
3. Постанова КМУ “Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту”.(див. 5.3.).
4. Постанова КМУ “Про затвердження Порядку проведення конкурсу на перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування” (див. 5.4.).
5. Наказ Мінінфраструктури “Про затвердження Порядку організації перевезень пасажирів та багажу АТ” (див. 6.1.).
6. Наказ Мінінфраструктури “Про затвердження Типового технологічного процесу надання послуг пасажирських автостанцій та автовокзалів” (див. 6.4.).

Документи, необхідні для участі у конкурсі на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування (див. ст. 46 Закону України “Про Автомобільний транспорт”)

1. Заява встановленого зразка.
2. Ліцензія (копія).
3. Копії свідоцтв про реєстрацію транспортних засобів.
4. Перелік транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями.
5. Плата за участь не більше 300 мін. (5100грн.).
6. Перелік транспортних засобів (за формою).
7. Копія ліцензійних карток на кожен автобус.
8. Анкета (за формою).
9. Копія штатного розпису.

Багаж - це вантаж, розміри якого не перевищують 100-50-30 см, вагою від 10 до 40 кг (див. підпункт 2), пункт 2, Розділ І, 5.3.).

Ручна поклажа - вантаж, розміри якого не перевищують 60-40-20 см, а вагою - до 10 кг включно (див. підпункт 17), пункт 2, Розділ І, 5.3.).

Послуги пасажирського автомобільного транспорту загального користування (див. ст. 35 Закону України “Про Автомобільний транспорт”)

Поділяються на:

1. Автобусні перевезення.
  - 1.1. За видами режимів організації перевезень.
    - А) регулярні (за маршрутами).
    - Б) регулярні спеціальні (за спеціальними маршрутами на умовах замовників).

В) нерегулярні (на умовах замовників).

1.2. За видами сполучень.

А) міські.

Б) приміські (до 50 км).

В) міжміські внутрішньо обласні (більш 50 км).

Г) міжміські міжобласні (більш 50 км).

Д) міжнародні.

1.3. За видами перевезень.

А) загального користування.

Б) спеціальних перевезень.

В) нерегулярних перевезень.

1.4. За режимами руху на маршруті загального користування.

А) звичайний.

Б) експресний.

В) в режимі маршрутного таксі.

2. Перевезення легковими автомобілями на замовлення (за визначеним маршрутом).

3. Перевезення на таксі.

Особливості договору про перевезення пасажирів автомобільним транспортом (див. ст. 42 Закону України “Про Автомобільний транспорт”) Договір про перевезення пасажирів автомобільним транспортом укладається згідно ст. 910 ЦКУ між перевізником та пасажиром у письмовій формі (пасажирський квиток, договір, квитанція). Істотними умовами договору є:

1. Найменування та місцезнаходження перевізника.

2. Вид, маршрут перевезення.

3. Вартість перевезення.

4. Час відправлення і прибуття до пункту призначення.

Договір вважається укладеним з моменту придбання пасажиром квитка на право проїзду - це двосторонній, консенсуальний, оплатний, письмовий договір.

Сторони договору

1. На організацію договору перевезення автомобільним транспортом загального користування - Перевізник - Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

2. Договір перевезення - Перевізник - пасажир (замовник).

3. Договір перевезення на таксі (Автомобільному самозайнятому перевізнику) - Водій - пасажир.

Автомобільний самозайнятий перевізник - це Фізична Особа - суб'єкт господарювання, яка здійснює на комерційній основі чи за власний кошт перевезення пасажирів на таксі без застосування праці найманих водіїв.

Документи на перевезення пасажирів автомобільним транспортом загального користування (див. ст. 39 Закону України “Про Автомобільний транспорт”)

1. Для пасажирського перевізника.

А) ліцензія.

- Б) договір на перевезення.
- В) паспорт маршруту.
- Г) документ на транспортний засіб.
- Д) інші документи передбачені законодавством.

2. Для водія автобуса.

- А) ліцензійна картка.
- Б) посвідчення водія.
- В) документи на транспортний засіб.
- Г) дорожній лист.
- Д) квитково-касовий лист.
- Є) схема маршруту.
- Ж) розклад руху.

3) таблиця вартості проїзду.

І) інші документи передбачені законодавством (договір замовника на перевезення, документ на оплату транспортних послуг, страховий поліс, ліцензійну картку - див. ч. 2 ст. 16 Закону України “Про дорожній рух”).

К) щорічно проходити медичний огляд з отриманням довідки встановленого зразка.

3. Для Автомобільного самозайнятого перевізника.

- А) ліцензія.
- Б) ліцензійна картка.
- В) посвідчення водія.
- Г) документи на транспортний засіб.
- Д) сервісна книжка.
- Є) медична довідка.

4. Для пасажирів.

- А) квиток або електронний квиток на проїзд.
- Б) квиток на перевезення багажу.
- В) документ на пільговий проїзд.

Квиток - проїзний документ встановленої форми, який надає право пасажирові на одержання транспортних послуг (див. п. 42 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Електронний квиток - проїзний документ встановленої форми, який після реєстрації в автоматизованій системі обліку оплати проїзду дає право пасажирові на одержання транспортних послуг (див. п. 40 ст. 1 Закону України “Про Автомобільний транспорт”).

Правовий статус пасажирів автомобільного транспорту регламентується наступними нормативно-правовими актами:

1. Ст. 911 ЦКУ.
2. Ст. 41, 37 Закону України “Про Автомобільний транспорт”.
3. Ст. 18 Закону України “Про дорожній рух”.
4. Ст. 79, 82-90 Статуту АТ УРСР.
5. Ст. 40-44, 135-138, 156-160 Постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту” (5.3.).

Організація перевезення вантажів автомобільним транспортом регламентується наступними нормативно-правовими актами:

1. Ст. 47-53 Закону України “Про Автомобільний транспорт” - внутрішні перевезення вантажів автомобільним транспортом.
2. Статут АТ УРСР (Розділ III, ст. 28-74 (33-35; 40, 45-47;53) - планування і організація перевезень вантажів.
3. Наказ Мінінфраструктури “Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні” (6.2.).

Для здійснення перевезення необхідно надати заявку та в подальшому укладення договору на перевезення вантажів. Довгострокові договори - річні. Перевезення здійснюються за планами (див. ст. 28 Статуту АТ УРСР).

Приймаються до перевезення:

1. Вантажі за планом.
2. Вантажі поза планом (дрібні, від населення).

Види перевезення вантажів автомобільним транспортом

1. Внутрішні.
2. Технологічні.
3. Міжнародні.

Особливості договору про перевезення вантажу автомобільним транспортом (див. ст. 50 Закону України “Про Автомобільний транспорт”) Договір про перевезення вантажу автомобільним транспортом укладається відповідно до ст. 909 ЦКУ між замовником та виконавцем у письмовій формі (договір, накладна, квитанція). Формою договору перевезення вантажу автомобільним транспортом - є товарно-транспортна накладна.

Істотними умовами договору є:

1. Найменування та місцезнаходження сторін.
2. Найменування та кількість вантажу, його пакування.
3. Умови та термін перевезення.
4. Місце та час навантаження і розвантаження.
5. Вартість перевезення.
6. Інші умови, узгоджені сторонами.

Основні права та обов'язки замовника і виконавця за договором перевезення вантажу автомобільним транспортом (див. ст. 51-52 Закону України “Про Автомобільний транспорт”)

Документи на перевезення вантажів автомобільним транспортом загального користування (див. ст. 48 Закону України “Про Автомобільний транспорт”)

1. Для автомобільного перевізника.
  - А) ліцензія.
  - Б) документи на транспортний засіб.
  - В) інші документи (документ на вантаж).
2. Для водія.
  - А) посвідчення водія.
  - Б) реєстраційні документи на транспортний засіб.
  - В) дорожній лист (4 екз. 1. - У вантажовідправника. 2. - У водія для

передачі вантажоотримувачу. 3-4.- Засвідчені підписом вантажоотримувача передається перевізнику).

Г) товарно-транспортна накладна (або інший документ на вантаж).

Д) ліцензійна картка.

Є) інші документи (ветеринарні, санітарні та якісні).

Правила укладення договорів (див. 6.2.)

1) Між ЮО, ФО (Перевізники) - Замовники (вантажовідправник і вантажоодержувач) з посередником (підприємством);

2) Ініціатором може бути як Перевізник так і Замовник;

3) Перевізник і Замовник узгоджують умови перевезень і розрахунки і стверджують підписом і печаткою;

4) Перевізник направляє проект договору в двох примірниках Замовнику не пізніше ніж через 3 дні після його узгодження;

5) Замовник не пізніше як через 10 днів після одержання проекту договору підписує і один екземпляр повертає Перевізнику;

6) Якщо у замовника є розбіжності - надає пропозиції протягом 10 днів.

Особливості договору про перевезення вантажів у прямому змішаному сполученні за участю автомобільного транспорту

Регулюються Статутом АТ УРСР (Розділ VII)

Система прямих змішаних сполучень

1. Автомобільно-залізничне.

2. Автомобільно-водне.

3. Автомобільно-водне-залізничне.

4. Автомобільно-повітряні.

Згідно ст. 107 Статуту АТ УРСР перевезення вантажів у прямому змішаному сполученні проводиться на підставі Статуту та Правил перевезення вантажів у прямому змішаному сполученні. Але сьогодні Правила не прийняті, тому користуємося тими Правилами, що регулюють перевезення на відповідному виді транспорту.

Суб'єкти-перевізники

1. АТП і організації.

2. Залізничні станції, відкриті для операції з вантажних перевезень.

3. Порти (морські, річкові, пристані).

4. Аеропорти.

У пунктах перевалки перевалочні роботи виконуються:

1. Залізницею - перевантаження вантажів з вагонів, складів на автомобілі і навпаки.

2. Портом - перевантаження вантажів з суден і складів і навпаки.

3. Аеропортом - перевантаження вантажів з літаків і складів і навпаки.

Відповідальність перевізників на автомобільному транспорті за договором перевезення пасажирів і вантажів

I - Згідно ст. 920 - 928 ЦКУ - перевізник несе відповідальність за зобов'язаннями, що випливають з договору перевезення.

II - Згідно ст. 60 Закону України "Про Автомобільний транспорт" -

відповідальність перевізників за порушення законодавства про Автомобільний транспорт.

III - Згідно ст. 53 Закону України “Про дорожній рух” - відповідальність за порушення законодавства про дорожній рух.

IV - Згідно ст. 49 Закону України “Про Автомобільні дороги” - відповідальність за порушення законодавства про Автомобільні дороги. Власники і користувачі Автомобільних доріг, винні у порушенні цього закону, несуть відповідальність згідно з законом.

V - Згідно Статуту АТ УРСР:

Ст. 128 - за невиконання плану перевезення.

Ст. 130 - за несвоєчасну подачу автомобілів.

Ст. 131 - за ненадання автомобілів.

Ст. 136 - за втрату, псування, нестачу вантажу при перевезенні.

Ст. 138 - за порушення термінів доставки вантажів у міжміських перевезеннях.

Ст. 139 - за втрату, псування, нестачу прийнятого до перевезення багажу.

Відповідальність вантажовідправника і вантажоодержувача на автомобільному транспорті за договором перевезення вантажів згідно Статуту АТ УРСР:

Ст. 142 - За затримку автомобілів з їх вини.

Ст. 143 - За затримку контейнерів.

Ст. 146 - За невірно вказану вагу вантажа.

Ст. 151 - За пошкодження транспортного засобу